

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๖๐/๒๕๕๕

วันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคเสรีไท

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคเสรีไท ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง สรุปได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคเสรีไทเป็นพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ต่อมา เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ พรรคเสรีไทแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า พรรคได้จัดประชุมใหญ่วิสามัญประจำปี ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมมีมติเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคเสรีไท พ.ศ. ๒๕๕๒ หมวด ๑๖ ข้อ ๑๐๘ โดยเปลี่ยนเป็น “ข้อ ๑๐๘ พรรคเสรีไทมีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการสถาปนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้มั่นคงสถาพรสืบไป ฉะนั้น สมาชิกพรรคจะช่วยกันดำรงรักษาพรรคให้คงอยู่คู่ปวงชนชาวไทยจนสุดความสามารถ หรือที่ประชุมใหญ่พรรคมีมติด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ขององค์ประชุมให้เลิกพรรค” ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคเสรีไท (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกาศ ณ วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๓

จากการประชุมในครั้งนี้พรรคก็ได้มีมติเอกฉันท์อนุมัติยุบเลิกพรรค เนื่องจากสถานการณ์การเมืองในปัจจุบันพรรคเสรีไทยไม่สามารถพัฒนาหรือยกระดับพรรคให้มีศักยภาพเช่นพรรคการเมืองใหญ่ๆ ได้ รวมทั้งในเรื่องค่าใช้จ่ายในพรรค ถึงแม้จะได้รับการสนับสนุนจากเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง แต่ปรากฏว่าไม่เพียงพอ

นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคเสรีไทยมีเหตุต้องเลิกพรรคการเมืองตามข้อบังคับพรรค และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) จึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคเสรีไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งรับคำร้องไว้ดำเนินการ และให้รับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป พร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องให้พรรคเสรีไทยเพื่อยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑

พรรคเสรีไทยโดยนายสมเดช บัวนกระโทก หัวหน้าพรรคเสรีไทย มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคเสรีไทยเป็นพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ซึ่งขณะนี้มีสมาชิกพรรค ๘,๕๐๔ คน และมีสาขาพรรค ๖ สาขา ต่อมา วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ พรรคแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า พรรคได้จัดประชุมใหญ่วิสามัญประจำปี ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ ในวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยมีมติเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคเสรีไทย พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๑๐๘ โดยเปลี่ยนเป็น “ข้อ ๑๐๘ พรรคเสรีไทย มีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการสถาปนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้มั่นคงสถาพรสืบไป ฉะนั้น สมาชิกพรรคจะช่วยกันดำรงรักษาพรรคให้คงอยู่คู่ปวงชนชาวไทยจนสุดความสามารถ หรือที่ประชุมใหญ่พรรคมีมติด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ขององค์ประชุมให้เลิกพรรค” และในคราวประชุมเดียวกันนี้ได้มีมติเห็นชอบอนุมัติยุบเลิกพรรคเสรีไทย เนื่องจากสถานการณ์การเมืองในปัจจุบันคงไม่สามารถพัฒนาหรือยกระดับพรรคให้มีศักยภาพเช่นพรรคการเมืองใหญ่ๆ ได้ รวมทั้งในเรื่องค่าใช้จ่ายในพรรค ถึงแม้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะสนับสนุนเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง แต่ปรากฏว่ายังไม่เพียงพอ หัวหน้าพรรคต้องนำเงินส่วนตัวมาสำรองเป็นค่าใช้จ่ายโดยตลอด จึงต้องการยุติบทบาททางการเมืองซึ่งทำให้สมาชิกพรรคและคณะกรรมการบริหารพรรคมีความเห็นว่า เมื่อหัวหน้าพรรคได้ขอยุติบทบาททางการเมือง พรรคก็คงไม่สามารถจะดำเนินการต่อไปได้ ที่ประชุมจึงมีมติเห็นชอบเป็นเอกฉันท์อนุมัติยุบเลิกพรรคเสรีไทย และมอบทรัพย์สินให้กับมูลนิธิการกุศลแห่งสกุลสุวรรณฉวี จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรรคเสรีไทยตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองร้องขอ

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้องและหนังสือชี้แจงของหัวหน้าพรรคเสรีไทแล้ว มีประเด็นต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคเสรีไทตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองหรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น”

พิจารณาแล้วเห็นว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคเสรีไท (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกาศ ณ วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แล้ว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๓ โดยที่ ข้อ ๑๐๘ กำหนด ให้ที่ประชุมใหญ่พรรคมีมติด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ขององค์ประชุมให้เลิกพรรคได้ เมื่อที่ประชุมใหญ่วิสามัญประจำปีของพรรคเสรีไท ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ มีมติเห็นชอบเป็นเอกฉันท์อนุมัติยุบเลิกพรรคเสรีไท และหัวหน้าพรรคเสรีไทยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยไม่ได้แย้งหรือคัดค้านคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองและขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคเสรีไท กรณีจึงมีเหตุให้ต้องยุบพรรคเสรีไทตามข้อบังคับพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑)

โดยเหตุดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเอกฉันท์ จึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคเสรีไท

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ปฏิบัติหน้าที่

ประธานที่ประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายกระมล ทองธรรมชาติ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจิระ บุญพจนสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายปรีชา เถลิมนิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายพันธ์ จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมงคล สระแก้ว

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายศักดิ์ เตชะชาญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุจิต บุญบงการ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอมร รักษาสัตย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ